

Raadsvoorstel

Onderwerp: Jaarrekening 2022, de begrotingswijziging 2023 en programmabegroting 2024 gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude.

Datum collegevergadering	9 mei 2023	Ambtenaar	T. Olivier
Registratienummer	40991-2023	Telefoon	0255 567476
Portefeuillehouder(s)	B. Diepstraten	E-mailadres	tolivier@velsen.nl

Voorgesteld raadsbesluit

De gemeenteraad van Velsen heeft besloten:

1. kennis te nemen van de jaarrekening 2022 van de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Spaarnwoude;
2. in te stemmen met de begrotingswijziging 2023 van de GR Recreatieschap Spaarnwoude;
3. in te stemmen met de programmabegroting 2023 van de GR Recreatieschap Spaarnwoude;
4. en de volgende zienswijze in te dienen bij het dagelijks bestuur van de GR Recreatieschap Spaarnwoude:

Velsen wil zich blijven inzetten om de visie en het uitvoeringsprogramma van Spaarnwoude Park 2040 uit te voeren met als doel uit te groeien tot een aantrekkelijk park met een bovenregionale aantrekkingskracht. Om dit te kunnen realiseren, vindt Velsen het belangrijk om gezamenlijk tot een financieel haalbaar plan te komen. Ook als dit een stijging van de participantenbijdrage tot gevolg heeft. Dit standpunt blijven wij consistent uitdragen in overleggen over het recreatieschap.

Samenvatting

Het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Recreatieschap Spaarnwoude stelt de gemeenteraad van Velsen in de gelegenheid haar bedenkingen mee te geven over de jaarrekening 2022 en een zienswijze in te dienen over de programmabegroting 2024 en de begrotingswijziging 2023. Het college stelt de raad voor kennis te nemen van de jaarrekening 2022 en in te stemmen met de programmabegroting 2024 en de begrotingswijziging 2023 van de GR Recreatieschap Spaarnwoude en besluit de volgende zienswijze in te dienen bij het dagelijks bestuur van de GR Recreatieschap Spaarnwoude:

‘Velsen wil zich blijven inzetten om de visie en het uitvoeringsprogramma van Spaarnwoude Park 2040 uit te voeren met als doel uit te groeien tot een aantrekkelijk park met een bovenregionale aantrekkingskracht. Om dit te kunnen realiseren, vindt Velsen het belangrijk om gezamenlijk tot een financieel haalbaar plan te komen. Ook als dit een stijging van de participantenbijdrage tot gevolg heeft. Dit standpunt blijven wij consistent uitdragen in overleggen over het recreatieschap’.

Inleiding

Recreatieschap Spaarnwoude is een gemeenschappelijke regeling waarin de gemeenten Velsen, Amsterdam, Haarlem, Haarlemmermeer en provincie Noord-Holland deelnemen. Deze gemeenschappelijke regeling heeft ten doel het binnen een vastgesteld gebied:

- Bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie.
- Het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu.
- Het tot stand brengen en onderhouden van een landschap, dat is afgestemd op het onder a en b geformuleerde.

Het dagelijks bestuur van Recreatieschap Spaarnwoude heeft de jaarrekening 2022, de begrotingswijziging 2023 en de programmabegroting 2024 via een schriftelijke reactie op 12 april 2023 voorlopig vastgesteld.

Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld haar bedenkingen over de jaarrekening mee te geven en een zienswijze te uiten over de programmabegroting en de begrotingswijziging van de gemeenschappelijke regeling.

Beoogd doel en effect van het besluit

De gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld invloed uit te oefenen op het beleid van de gemeenschappelijke regeling.

Argumenten

Jaarrekening 2022

Financiële aspecten

Het recreatieschap presenteert de jaarstukken geheel conform de regels van de BBV en in een compacte vorm: namelijk geconsolideerd. Dit houdt in dat er geen of beperkte verantwoording per deelbegroting wordt gegeven, conform het advies van het ministerie van BZK. Het algemeen bestuur wenst in 2022 te starten met een onderzoek naar de mogelijkheden van het al dan niet samenvoegen van de deelbegrotingen en wijze van financiering. Argumenten om de deelbegrotingen samen te voegen tot één begroting, zijn het komen tot een heldere structuur, het in lijn brengen van stemrecht en bijdragen en tot slot ligt samenvoeging meer in lijn met de BBV.

- Accountantsverklaring

De jaarrekening is voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring.

- Het resultaat

De geconsolideerde jaarrekening is opgebouwd uit drie deelgebieden: Spaarnwoude-oud (SPW), Strategische Groenproject (SGP) en Stichting Mainport & Groen (SMG).

De geconsolideerde jaarrekening geeft een positiever resultaat dan uit de begroting was verwacht. De geconsolideerde jaarrekening eindigt met een positiever exploitatieresultaat van € -566.901 dan was begroot (€ - 1.218.230.) De baten vielen € 276.368 (-3%) lager uit dan begroot. De lasten vielen € 927.697 (-8%) lager uit.

De lagere lasten worden vooral gevormd door projecten die over meerdere jaren worden uitgevoerd (zoals de fietsverbinding Amsterdam-kust en de Veerplas), maar waarvan het volledige budget in één jaar in de begroting is opgenomen. Ook zijn projecten die vertraging hebben opgelopen een oorzaak van de lagere lasten, zoals verbeteringen aan evenemententerreinen. Daarnaast zien we een stijging van de inzet van juridisch advies. Het doorschuiven van bovengenoemde projecten hebben ook effect op de baten.

GEMEENTE VELSEN

- Algemene reserve/weerstandsvermogen

Per 31 december 2022 bedragen de gezamenlijke reserves € 14.528.57. Per 31 december 2022 is het vermogen verminderd met het resultaat over het boekjaar tot een bedrag van € 566.901.

Het deel hiervan dat is aangemerkt als direct beschikbare weerstandscapaciteit is € 1.050.000, versus een benodigd weerstandsvermogen (obv de risico's) van € 1.046.000. Voor deelgebied Spaarnwoude-oud (SPW) is de direct beschikbare weerstandscapaciteit € 750.000, terwijl het bij benadering gewenst weerstandsvermogen € 784.500 is. Dit betekent dat de reservepositie voor SPW afzonderlijk zorgelijk is. Dit is deels de reden waarom men alle reserves en deelgebieden wil samenvoegen, zodat het gezamenlijk weerstandsvermogen leidend is.

- Risico's

Het weerstandsvermogen van het deelgebied Spaarnwoude-oud (SPW) is nog steeds zorgelijk te noemen. Ook de komende jaren moet dit voldoende aandacht krijgen. Vooral nog heeft dit geen gevolgen voor een verhoging van de participantenbijdrage.

- Restitutie

Niet van toepassing.

- Wat is er gerealiseerd in 2022

In 2022 heeft het recreatieschap verder gewerkt aan de planvoorbereiding (en daar waar eerder besloten) planrealisatie van de projecten van het uitvoeringsprogramma Spaarnwoude Park 2020-2024. Spaarnwoude opknappen is betekenisvol voor het welzijn en de gezondheid van bewoners in de MRA en biedt een opvangbuffer voor spreiding van de regionale recreatiedruk.

Het algemeen bestuur heeft nog geen besluit over de toekomstige financiering van de volledige uitvoeringsfase van het Uitvoeringsprogramma. Het uitvoeringsprogramma heeft als belangrijkste punten:

- Focus op het versterken van natuur, landschap en cultuurhistorie
- Focus op de ontwikkeling van aantrekkelijke ontvangst- en verblijfgebieden ten behoeve van een goede spreiding van de recreatieve druk
- Het succesvol wegwerken van het achterstallig onderhoud in het oudere deelgebied SPW
- Uitgeven in ondererfpacht van sleets geraakte gebouwen
- Fietsbereikbaarheid (in Spaarnwoude en vanuit de steden)

Het reguliere beheer en toezicht zijn volgens planning uitgevoerd.

Hiermee heeft het recreatieschap effectief invulling gegeven aan de hoofddoelstelling om steden en natuurgebieden te ontlasten en aantrekkelijke recreatiemogelijkheid te bieden aan recreanten uit omliggende gemeenten en de regio

Bedenkingen

Het college stelt de raad voor kennis te nemen van de Jaarrekening 2022 van de GR Recreatieschap Spaarnwoude.

Begrotingswijziging 2023

Financiële aspecten

Per saldo leiden de genoemde wijzigingen in baten en lasten bij de programma's tot een grotere onttrekking uit de bestemmingsreserve exploitatie. Oorspronkelijk was de onttrekking begroot op € 236.078 en na de begrotingswijziging wordt dat € 1.016.715. Dit is een toename van € 780.637.

(Beleids)inhoudelijk aspecten

GEMEENTE VELSEN

Deze toename is grotendeels het gevolg van de uitvoering van projecten uit het uitvoeringsprogramma (programma 1). Een aantal projecten schuiven door en een aantal projecten starten met een nieuwe fase, zoals project Fort Benoorden, waarbij de werving begin 2022 is gestart. Een aantal projecten uit het uitvoeringsprogramma gaan van planvoorbereidingsfase naar realisatiefase, zoals ontvangstgebied Groene Weelde.

Gevolgen voor de participanten

Zoals afgesproken in de gemeenschappelijke regeling wordt de participantenbijdrage jaarlijks geïndexeerd. Prijzen zijn het afgelopen jaar enorm gestegen. In voorgaande jaren was de ontwikkeling van verschillende indices een stuk stabielier dan nu. Dit was aanleiding om de huidige manier van verwerken van indices in de kadernota, begrotingswijziging en programmabegroting onder de loep te nemen. In de begrotingswijziging is uitgegaan van het gemiddelde indexcijfer (jan-juni) over 2022 in plaats van het indexcijfer van het jaar ervoor (CPI november 2021). Met instemming van het DB is ervoor gekozen om ook de participantenbijdrage voor 2023 te indexeren volgens deze nieuwe methode (8,2%), oorspronkelijk was dit 5,17%. Voor Velsen wordt de bijdrage voor 2023 daardoor € 314.632.

Zienswijze

Het college stelt de raad voor in te stemmen met de begrotingswijziging 2023.

Programmabegroting 2023

Financiële aspecten

- Het resultaat 2024

De begroting sluit met een geprognosticeerd positief resultaat in 2024 van € 269.211 vóór bestemming.

- Algemene reserve/bestemmingsreserves

Hieronder een overzicht met de prognoses voor alle reserves per 1 januari 2024 en per 31 december 2024:

	Stand per 1-1-2024	Stand per 31-12-2024	Vershil
Algemene reserve SPW	56.784	57.784	1.000
Bestemmingreserve beheer SPW	128.122	361.726	233.604
Bestemmingsreserve investeringen SPW	172.854	131.778	-41.076
Best.reserve beheer CRM tunnel SPW	-	-	-
Bestemmingsreserve egalisatie SPW	2.084.078	2.407.238	323.160
Algemene reserve SGP	1.380.388	1.326.037	-54.351
Best.reserve verv.investeringen SGP	2.651.490	3.009.490	358.000
Bestemmingsreserve egalisatie SGP	1.905.050	1.905.050	-
Bestemmingsreserve SMG	4.104.440	3.606.298	-498.142
Best. reserve SMG beh. monument MH17	622.471	568.087	-54.384
Bestemmingsreserve SMG investering	356.178	307.578	-48.600
Bestemmingsreserve egalisatie SMG	50.000	100.000	50.000
Totaal reserves	13.511.855	13.781.066	269.211
Voorziening groot onderhoud SPW	118.913	276.913	158.000
Voorziening groot onderhoud SGP	320.748	274.148	-46.600
Voorziening groot onderhoud SMG	521.032	569.132	48.100
Totaal reserves en voorzieningen	14.472.548	14.901.259	428.711

Deelgebied SPW

GEMEENTE VELSEN

De algemene reserve en vrij aanwendbare bestemmingsreserves van deelgebied SPW zijn de afgelopen jaren fors afgenomen. In 2017 was er nog € 6,6 miljoen beschikbaar in deze reserves, per 1 januari 2024 is dat € 357.760. De sterke afname de afgelopen jaren heeft te maken met o.a. aanpak van achterstallig onderhoud, planvoorbereiding van het uitvoeringsprogramma Spaarnwoude Park, de overgang naar de methodiek van afschrijven investeringen maatschappelijk nut (waardoor in 2018 bruggen vanwege de overgang naar de BBV-afschrijvingsystematiek geactiveerd moesten worden) en de effecten van de coronacrisis met minder inkomsten uit evenementen en huur/erfpacht.

De bestemmingsreserve beheer en investeringen zijn in de nota weerstandsvermogen op de korte termijn voldoende als benodigde weerstandscapaciteit. Dit is in evenwicht. Voor de periode 2024 – 2027 zal dit echter onvoldoende zijn voor het berekende benodigde weerstandsvermogen voor Spaarnwoude. De financiële speelruimte in dit deelgebied voor extra inspanningen uit de bestemmingsreserve beheer of investeringen is daarmee zeer beperkt. En dat terwijl in dit gebied de grootste opgave ligt met het Uitvoeringsprogramma.

Een positieve ontwikkeling is dat de bestemmingsreserve beheer vanaf 2024 weer gaat toenemen. Dit komt doordat dan een structurele groei verwacht wordt van de inkomsten uit vastgoedcontracten en met diverse evenementorganisatoren in meerjarenovereenkomsten een groeiemodel is afgesproken.

- Risico's

Begin 2023 zijn de risico's voor Spaarnwoude opnieuw in kaart gebracht. De nieuwe staan hieronder onderstreept. De belangrijkste risico's voor Spaarnwoude zijn:

1. Terugbetalen subsidies
2. Inkoop en aanbestedingsrisico
3. Vervuilde grond/ bodemsanering
4. Verandering regelgeving (zwemwaterkwaliteit)
5. Calamiteiten zwemwater
6. Verminderde inkomsten /Geen doorgang evenement door bv. faillissement organisator of een niet- verleende evenementenvergunning
7. Opruimen dumpingen synthetisch drugsafval
8. Eindwaardevergoeding opstallen (bij einde erfpachtcontract dient in sommige gevallen het recreatieschap de toegevoegde waarde van de opstal te vergoeden)
9. Beperkingen ontwikkelingen in landelijk gebied (beschermingsregimes NNN, PBL en UNESCO)
10. Klimaatverandering (langdurige droogte, piekbuien, hogere temperaturen en verzilting)
11. Continuïteit dienstverlening (vanwege aanstaande aandelenverkoop RNH)
12. Afhandeling WOO-verzoeken

De kwantificering van de risico's leidt tot een gezamenlijk gewenst weerstandsvermogen van € 1.046.000, voor Spaarnwoude € 784.500. De omvang van de huidige reserves ligt onder het niveau van het benodigde weerstandsvermogen. Recreatieschap Spaarnwoude beschikt over een weerstandscapaciteit van € 350.000 om de risico's te dekken.

- Onderzoek verkoop aandelen uitvoeringsorganisatie RNH

Provincie Noord-Holland heeft de intentie de aandelen te vervreemden. De gevolgen zoals continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening zijn afhankelijk van de voorwaarden waarbinnen de overdracht gaat plaatsvinden. De beoogde overnamekandidaat is Staatsbosbeheer en een verwachte ingangsdatum van 1 januari 2024. Het raamcontract met RNH en de schappen loopt nog t/m 1 januari 2025.

GEMEENTE VELSEN

Recreatie Noord-Holland ziet nu reeds twee effecten: het vertrek van een aantal collega's en moeite om vacatures vervuld te krijgen. Er wordt dan dus minder gedaan of projecten vertragen. RNH is genoodzaakt nu met interim personeel te werken tegen hogere tarieven, dus bedrijfskosten voor het schap stijgen.

- Bijdrage gemeenten

Participant SPW	Bijdragen- verdeling	Bijdragen- verdeling	Bijdrage in 2023	Bijdrage in 2024
Provincie Noord Holland	53,10%	53,10%	2.198.283	2.378.542
Gemeente Amsterdam	22,10%	22,10%	914.916	989.939
Gemeente Haarlem	12,80%	12,80%	529.906	573.358
Gemeente Haarlemmermeer	4,40%	4,40%	182.157	197.094
Gemeente Velsen	7,60%	7,60%	314.632	340.432
Totaal	100,00%	100,00%	4.139.894	4.479.365

De participantenbijdrage wordt jaarlijks geïndexeerd. RNH hanteert een hogere indexering dan de gemeente Velsen (RNH: 8,2% t.o.v. gemeente Velsen: 4,2%).

(Beleids)inhoudelijke aspecten

De programmabegroting 2024 is vooralsnog een voorzichtige begroting met een temporisatie van diverse projecten onder de vlag Spaarnwoude Park. In reactie op de zienswijze van de gemeente Haarlem op de kadernota 2024 is een stappenplan gemaakt. De bottom line is dat voor de korte termijn ruimte gezocht wordt om óók door te gaan met het Uitvoeringsprogramma door het samenvoegen van de algemene en vrij aanwendbare reserves van SPW en SGP. Dit is mogelijk middels een besluit van het algemeen bestuur, zonder dat daarvoor de GR aangepast moet worden met uniforme instemming van alle participanten. Het algemeen bestuur heeft zich expliciet uitgesproken nog achter de visie en Uitvoeringsprogramma te staan, en het besef dat daar investeringen een onderdeel van zijn. Een verhoging van de participantenbijdrage kan dan ingaan per 2025. De financiële uitwerking van dit stappenplan komt terug in de kadernota 2025. Het proces om te komen tot één begroting gaat ook door, en het samenvoegen van de reserves kan als eerste stap daarnaar toe worden gezien.

Zienswijze

Het college stelt de raad voor in te stemmen met de programmabegroting 2023 en de volgende zienswijze in te dienen:

Velsen vindt het belangrijk dat we ons blijven inzetten om de visie en het uitvoeringsprogramma van Spaarnwoude Park 2040 uit te voeren met als doel uit te groeien tot een aantrekkelijk park met een bovenregionale aantrekkingskracht. Om dit te kunnen realiseren, vindt Velsen het belangrijk om gezamenlijk tot een financieel haalbaar plan te komen; ook als dit een stijging van de participantenbijdrage tot gevolg heeft. Dit standpunt blijven wij consistent uitdragen in overleggen over het recreatieschap.

Alternatieven

Eigenlijk is er geen alternatief. Als Velsen zich niet meer wil inzetten voor de uitvoering van de Visie Spaarnwoude Park 2040 betekent dit dat er niet gezamenlijk aan een financieel haalbaar plan wordt gewerkt. Dit heeft tot gevolg dat het recreatiegebied niet kan uitgroeien tot een aantrekkelijk park met een bovenregionale aantrekkingskracht. In deze tijd, waarin de bevolking flink toeneemt, is het van groot belang dat er voldoende, laagdrempelige recreatiemogelijkheden in de directe omgeving aanwezig zijn.

Risico's

In de Gemeentewet en de Wet gemeenschappelijke regelingen is voorgeschreven dat de jaarstukken uiterlijk 15 juli moeten zijn geleverd aan de Gedeputeerde Staten. Voor de begroting geldt een termijn tot 1 augustus. Het niet voldoen hieraan heeft tot gevolg dat automatisch, na een periode van één maand waarin de mogelijkheid wordt geboden alsnog de informatie aan te leveren, voor de deelnemende gemeenten de sanctie in werking treedt van opschorting van de algemene uitkering (artikel 186 Gemeentewet).

Het is de bedoeling dat het algemeen bestuur van Recreatieschap Spaarnwoude op 13 juli 2023 tot definitieve vaststelling komt.

Programma

1 Recreatie

Kader

- Wet gemeenschappelijke regelingen.
- Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Spaarnwoude

Participatie en inspraak

N.v.t.

Financiële consequenties

Jaarrekening 2022

De jaarrekening 2022 van Recreatieschap Spaarnwoude heeft geen effect op de gemeentebegroting van Velsen. Wel is meegegeven dat de reserves (en daarmee het weerstandsvermogen) van met name Spaarnwoude-Oud onder druk staan.

Begrotingswijziging 2023

De begrotingswijziging zorgt voor een hogere bijdrage voor Velsen van € 15.000; dit wordt meegenomen in de 1^e burap 2023.

Begroting 2024

De bijdrage van de gemeente Velsen aan de begroting van de GR Recreatieschap Spaarnwoude bedraagt in:

Begroting	Raming	Raming	Raming	Raming
2023	2024	2025	2026	2027
314.632	340.432	353.709	367.504	381.837

In de gemeentebegroting 2023 is het volgende opgenomen:

2023	2024	2025	2026	2027
299.779	299.779	299.779	299.779	299.779

De bijdrage voor 2024 wordt door het recreatieschap verhoogd met 8,2%, dit is hoger dan de gemeentelijke indexering die via de perspectiefnota voorlopig op 4,2% wordt gesteld. Daarbij indexerend wij steeds eenmalig en niet cumulerend zoals het recreatieschap. In de praktijk maakt dit meerjarig geen verschil.

De ontwerpbegroting van Recreatieschap Spaarnwoude heeft, buiten de indexatie, geen consequenties voor de financiële bijdrage van de gemeente Velsen. De geraamde bijdrage 2024 aan de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Spaarnwoude ligt hoger; daarom wordt in de perspectiefnota voorgesteld om het budget € 25.800 structureel te verhogen. Daarmee wordt het daarvoor geraamde budget passend binnen de (meerjaren)begroting van gemeente Velsen.

GEMEENTE VELSEN

Uitvoering van besluit

N.v.t.

Bijlagen – onderdeel uitmakend van het besluit

- Aanbiedingsbrief GR Recreatieschap Spaarnwoude
- Infographic 2022 GR Recreatieschap Spaarnwoude
- Voorlopige jaarrekening 2022 GR Recreatieschap Spaarnwoude
- Begrotingswijziging 2023 GR Recreatieschap Spaarnwoude
- Ontwerpbegroting 2024 GR Recreatieschap Spaarnwoude
- Memo indexering 2023
- Zienswijze jaarrekening, begrotingswijziging en/of begroting GR Recreatieschap Spaarnwoude
- Raadsvoorstel jaarrekening, begrotingswijziging en begroting GR Recreatieschap Spaarnwoude
- Raadsbesluit GR Recreatieschap Spaarnwoude

Bijlagen – bijgevoegd als achtergrondinformatie

-

Burgemeester en wethouders van Velsen

De secretaris,

De burgemeester,

K.M. Radstake

F.C. Dale